

REFERAT Børne- og familieudvalget 2022-2025 d. 19-05-2025

Mødedato Mandag d. 19. maj 2025 kl. 15:15

Mødested D.1.10 - Teams

Mødedeltagere Mogens Nyholm, Pia Moldt, Lise-Lotte Leervad Larsen, Anne Hjortshøj, Louise Høeg, Christina Kjærsgaard, Kasper Fuhr Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads.....	4
Digital underskrift for tilstedeværelse.....	9

Punkt 52: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-A00-2-21

Beslutning

Godkendt.

Det ekstraordinære møde blev afviklet virtuelt.

Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Punkt 53: Oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads

28.00.00-G01-41-25

Resumé

Fund af byggeaffald indeholdende asbest på Børnehuset Munkdrups legeplads giver behov for oprydning på institutionens legeplads samt efterfølgende genetablering af legepladsen. Byrådet skal, efter indstilling fra børne- og familieudvalget og økonomiudvalget, i denne sag beslutte, hvordan håndteringen af byggeaffaldet skal finde sted samt finansieringen af opgaven.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børne- og familieudvalget og økonomiudvalget

1. at håndtering af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads sker som beskrevet i denne sag,
2. at der afsættes et rådighedsbeløb på 3,57 mio. kr. finansieret af de resterende midler, der er afsat til byggeri af en ny daginstitution i 2028, og
3. at der gives en anlægsbevilling svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Beslutning

1. Indstilles godkendt.
2. Indstilles godkendt.
3. Indstilles godkendt.

Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

Byrådet er den 12. marts 2025 blevet orienteret om, at der er fundet byggeaffald indeholdende asbest på Børnehuset Munkdrups legeplads. Samme orientering har forældrene til børn i institutionen og institutionens personale modtaget. Desuden er børne- og familieudvalget blevet orienteret om fundet af byggeaffald på udvalgs mødet den 1. april 2025 (punkt nummer 34). Hele børnehusets legeplads har været lukket af siden den 13. marts. Der har den 19. marts 2025 været afholdt et forældremøde i Børnehuset Munkdrup, hvor direktøren for Udvikling, Miljø og Teknik og dagtilbudschefen orienterede forældrene om sagen. Desuden har forældrene løbende modtaget skriftlige orienteringer om sagen. Orienteringer der også er sendt til byrådet.

Byggeaffald og asbest på Børnehuset Munkdrups legeplads

I forbindelse med byggeriet af Børnehuset Munkdrup er der ikke konstateret byggeaffald indeholdende asbest på børnehusets grund. Grunden var ikke områdeklassificeret eller havde andre bemærkninger i forhold til en eventuel forurening. Ved etablering af institutionens legeplads i 2024 blev der foretaget afrivning og håndsamling af sten og brokker fra området før græsetablering. På dette tidspunkt blev der ikke konstateret byggeaffald indeholdende asbest på grunden.

Der blev ved visuel gennemgang af legepladsen i marts 2025 fundet byggeaffald indeholdende asbest i et omfang svarende til cirka et A4 ark. Herefter blev der foretaget udgravninger syv steder på legepladsen, der skulle kortlægge omfanget af asbestforureningen på grunden. Herunder blev der taget jordprøver i hver af de syv udgravninger. Vedhæftet som bilag 1 er et kort over Børnehuset Munkdrups legeplads. Her er der med rødt markeret, hvor der i første omgang blev fundet byggeaffald indeholdende asbest, ligesom de syv udgravninger er markeret med tal fra 1 til 7 og markeret med gult. Prøveresultaterne viste, at der blev konstateret byggeaffald i alle prøvegravninger i form af tegl, beton og glas, og der blev påvist asbest i én af de syv udgravninger, i udgravning nummer 3. Laboratoriet har kvantificeret indholdet af jordprøven i udgravning 3 til at have et indhold på <10 mg asbest/Kg jord. I Danmark er der ikke fastlagt en national grænseværdi for asbest i jord, men i nogle sammenhænge, blandt andet i Region Midtjyllands vejledninger og hos den eksterne rådgiver Randers Kommune benyttes, henvises der til en grænse på 100 mg/Kg.

Forvaltningen har herefter rådført sig med den eksterne rådgiver Dansk Miljørådgivning ligesom Randers Kommune som jordmyndighed har vurderet, hvordan situationen på børnehusets legeplads skulle håndteres. Vurderingen var, at hvis der var tale om fyldjord, kunne det være på hele legepladsens areal. På trods af at arealet ikke havde en områdeklassificering, er det usikkert, om der er anbragt andet i jorden end byggeaffald som tegl, beton og glas.

Der var behov for at analysere jorden fra legepladsen yderligere, både i forhold til brugernes fremtidige ophold på legepladsen, og i forhold til håndteringen og eventuel bortkørsel af jord fra børnehusets legeplads. Der er krav om, at der tages prøver af den jord, der skal bortkøres fra legepladsen, når der er viden om, at der kan være asbest i denne jord. Der var derfor behov for at få mere viden om jorden på legepladsen via yderligere undersøgelser i form af et jordprøveprogram.

Yderligere 115 jordprøver på børnehusets legeplads

I uge 15 blev der foretaget yderligere jordprøver på hele legepladsen. Legepladsen blev inddelt i 200 m² felter, hvilket gav i alt 23 felter. Fra hvert af de 23 felter blev der taget tre jordprøver i tre forskellige dybder, hvor der blev testet for asbest. Desuden blev der i hvert af de 23 felter taget to jordprøver, hvor der blev testet for jordpakken (analyse af jordens indhold af olieprodukter, tjærestoffer og tungmetaller).

Prøveresultaterne i de 23 felter skulle vise, hvor meget jord der skal udskiftes og køres bort fra legepladsen og i deponi. Det er muligt at udgrave jord fra de enkelte felter og i forskellig dybde, afhængende af hvad prøveresultaterne viser. På den måde sikres det, at der fjernes tilstrækkeligt med jord, men at der samtidig kun fjernes jord der hvor der eventuelt er konstateret asbest eller anden forurening. Dette begrænser den jordmængde, der skal i deponi, og dermed også udgifterne til jordflytning.

Resultaterne af jordprøverne på legepladsen

Resultaterne af de 115 jordprøver viste, at der er påvist asbest eller forurening i flere felter. De fleste steder er forureningsfundene i overfladen i jorddybden fra 0-5 cm. For en oversigt over resultaterne af jordanalyserne, der er foretaget på Børnehuset Munkdrups legeplads, henvises til vedhæftede bilag 2. For en visuel oversigt over prøveresultaterne henvises til vedhæftede bilag 3.

Der er i 12 ud af 69 prøver påvist asbest. De positive asbestprøver er fordelt på de forskellige jorddybder. I 11 af de 12 jordprøver, hvor der er påvist asbest, er omfanget på < 10 mg/kg og op til 18 mg/kg. I en prøve i felt F8 er der påvist 430 mg/kg. I felt F13 er der konstateret et synligt fibercementstykke, men ikke påvist asbestfibre i prøverne fra dette felt.

Resultaterne af prøverne for jordpakken viste, at noget af jorden (i alt 7 felter) er lettere forurenet og et enkelt felt er forurenet med olieprodukter og tjærestoffer.

Dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed

Randers Kommunes miljømyndigheder er i dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed om prøveresultaterne for at få styrelsens udtalelse om behovet for jordudskiftning i de felter på legepladsen, hvor der er påvist forurening. På baggrund af et ønske fra Styrelsen for Patientsikkerhed er der også foretaget jordprøver på nabogrundene til Børnehuset Munkdrup. Der er ikke konstateret forurening i prøverne fra nabogrundene (felt F24 og F25 i bilag 2). Der afventes fortsat svar fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Sagsfremstillingen opdateres med svaret fra Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis svaret modtages inden udvalgsrådet/byrådsmødet.

Forvaltningens anbefaling til håndtering af problematikken med byggeaffald på legepladsen

Randers Kommune har valgt med presenninger at afdække de områder på børnehusets legeplads, hvor der er konstateret asbest i overfladen. Det er forebyggende tiltag for at sikre, at støv ikke hvirvles op, da der den kommende tid forventes en tør periode.

På baggrund af den nuværende viden fra prøveresultaterne, og mens der afventes udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed, anbefaler forvaltningen på baggrund af den faglige vurdering fra kommunens miljømyndighed følgende:

- at der i 10 felter på børnehusets legeplads graves jord af ned til en dybde på 50 cm (markeret med rødt i vedhæftede bilag 4),
- at der i 10 felter på børnehusets legeplads graves jord af ned til en dybde på 10 cm (markeret med blå i vedhæftede bilag 4) og
- at der 3 felter på børnehusets legeplads ikke graves jord væk (ikke markeret i vedhæftede bilag 4)

I vedhæftede bilag 4 fremgår en tegning af løsningsforslag til jordudskiftningen på legepladsen.

Forvaltningen anbefaler denne løsning ud fra et princip om, at der skal være ”nul tolerance for asbest” på Børnehuset Munkdrups nyetablerede legeplads.

Randers Kommunes miljømyndigheder vurderer, at noget af jorden på legepladsen vil skulle håndteres som jord indeholdende asbestrester. Det skyldes, at der i første og anden prøverunde er prøver, der viste sig at have et indhold af asbest.

Ud over bortkørslen af jord fra de forurenede felter og tilkørslen af ny jord, er der også behov for at genetablere legepladsen, herunder fræsning, stensamling, græssåning og ny beplantning og eventuelle skader på kabler samt reetablering af hegn, legeredskaber, sandkasser og cykelbane.

Øvrige overvejelser

Forvaltningen kan ikke fastslå, hvordan byggeaffald indeholdende asbest er kommet til legepladsen, herunder om det stammer fra fyldjord eller nedgravet byggeaffald. Forvaltningen kan konstatere, at der i flere prøver er påvist asbest, ligesom der er synligt byggeaffald indeholdende tegl, beton og glas forskellige steder på børnehusets legeplads. Vurderingen er, at byggeaffaldet primært via regnskyl er blevet synligt på legepladsen. Det er ikke hensigtsmæssigt, at dette byggeaffald er på legepladsen, og forvaltningen anbefaler, at byggeaffald som tegl, beton og glas også skal fjernes fra legepladsen.

Desuden er Randers Kommune som ejer i følge jordforureningsloven (§ 72b) forpligtet til at sikre, at jorden på et areal, der er ændret til daginstitution, enten er etableret med varig fast belægning eller at det øverste 50 cm jordlag af det ubebyggede areal ikke er forurenat. En løsning med at etablere varig belægning på hele børnehusets legeplads vurderes ikke til at være realistisk, da afvandingsproblemerne vil blive vanskelige og dyre at håndtere. Det skal derfor sikres, at det øverste 50 cm jordlag af legepladsen ikke er forurenat.

Overvejelser vedrørende fremtidige situationer

Erfaringerne fra denne sag har vist, at selv om en grund ikke er områdeklassificeret eller har andre bemærkninger, så er det alligevel relevant at være undersøgende på, hvad der tidligere har været på grunden. Dette gælder både for en periode længere tilbage i tiden end fx 10 år, og hvad der eventuelt midlertidigt i en kortere periode har været på grunden.

Tidsperspektiv - Hvornår kan legepladsen anvendes igen?

Fra at der igangsættes en konkret indsats til at legepladsen igen vil kunne benyttes, vil der gå omkring 50 dage. Det forventes at gravearbejdet samt tilkørslen af ny jord vil tage cirka 40 dage, mens reetablering af legepladsen med græssåning og beplantning vil tage cirka 10 dage. Herefter vil der fortsat gå en periode før fx græsset på legepladsen kan anvendes. Forventningen er, at legepladsen vil kunne anvendes igen omkring den 1. august 2025, såfremt den beskrevne indsats iværksættes fra ultimo maj måned.

Nuværende udendørs muligheder for børnene i Børnehuset Munkdrup

Som beskrevet har børnehusets legeplads været lukket siden fundet af byggeaffald indeholdende asbest i marts. For nuværende anvendes den del af børnehusets udendørs areal, der ligger på den anden side af børnehuset end legepladsen. Denne del af børnehusets areal er flisebelagt. En del af børnehusets parkeringsplads er blevet indhegnet og er også inddraget til midlertidig legeplads. Der er indkøbt sandkasser, sand, borde og bænke til området. Ligesom der er købt forskellige udendørs legeredskaber. Der tages på ture ud af huset ved at bruge dagtilbuddets ladcykler, eller ved at gå til steder i lokalområdet, fx legepladser i området. Der er bestilt to ekstra ladcykler som forventes at blive leveret i juni måned. Endelig er der mulighed for, at institutionen jævnligt kan booke en bus, så der er mulighed for at tage på lidt længere ture ud af huset.

Økonomi

Forventede udgifter

Nuværende udgifter til håndtering af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads, herunder udgifter til jordprøvetagning, udgravning til jordprøvetagning og opsætning af byggepladshegn til afspærring:

Aktivitet	Udgift i kr.
-----------	--------------

Første prøvetagning (i alt 7 prøver)	31.000
Anden prøvetagning (i alt 115 prøver)	245.000
Udgravning og dækning af huller før og efter prøvetagning	35.000
Byggepladshegn	87.000
I alt	398.000

Forventede udgifter til håndtering af byggeaffald, herunder udgravning og reetablering af Børnehuset Munkdrups legeplads:

Aktivitet	Udgifter i kr.
Byggeplads	83.000
Afgravning af jord fra legeplads	1.566.000
Levering og udlægning af ny muld	244.000
Reetablering af legeplads (græs, planter)	198.000
Reetablering af cykelbane, sandkasser, legeredskaber mm	500.000
Reetablering af hegn	51.000
Uforudsete udgifter (+ 20%)	528.400
I alt	3.170.000

Det er forvaltningens vurdering på nuværende tidspunkt, at udgiften til håndtering af byggeaffald, herunder bortkørsel af jord, håndtering af det forurenede jord, tilkørsel af ny jord samt genetablering af børnehusets legeplads vil beløbe sig til omkring 3,57 mio. kr. Forvaltningen har igangsat et udbud af opgaven med jordhåndteringen og reetableringen af legepladsen, og den konkrete udgift kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Finansiering

I forbindelse med budget 2025 blev der i 2027 og 2028 placeret henholdsvis 1,5 mio. kr. og 18,67 mio. kr. til byggeri af en ny daginstitution, der forventeligt skal placeres i Dagtilbud Midt. De resterende 18,67 mio. kr. til byggeriet af ny daginstitution afsættes i 2029.

Byrådet besluttede på mødet den 27. januar 2025 (sag nummer 6) at udgiften på 1,4 mio. kr. til ombygning af førskolelokaler på Assentoftskolen til børnehavebørn fra Børnehuset Toftegården blev finansieret ved at fremrykke de 1,5 mio. kr. afsat til ny daginstitution, der i forbindelse med budget 2025 blev placeret i 2027. Byrådet besluttede også på mødet den 27. januar 2025 (sag nummer 7) at finansieringen af udgifterne til den midlertidige løsning med at leje og opstille en pavillon på Børnehuset Toftegårdens grund til at genhuse vuggestuebørn og børnehavebørn i en treårig periode skulle ske ved at fremrykke de 18,67 mio. kr. afsat til ny daginstitution, der i forbindelse med budget 2025 blev placeret i 2028. Af disse midler forventes det, at der anvendes 7,3 mio. kr. til leje og opstilling af pavillonen på Børnehuset Toftegårdens grund. Der resterer dermed 11,37 mio. kr. af de afsatte midler i 2028 til byggeri af en ny daginstitution.

Forvaltningen kan anvise en mulig finansiering af udgiften til jordprøvetagning, afspærring med byggepladshegn, oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads og genetablering af legepladsen på forventeligt i alt 3,57 mio. kr. ved at anvende nogle af de resterende midler, der i 2028 var afsat til byggeri af ny daginstitution.

Anlægsregnskabet for byggeriet af Børnehuset Munkdrup er endnu ikke afsluttet, da de endelige udgifter til DGNB certificeringen af daginstitutionen afventer. På nuværende tidspunkt er anlægsmidlerne forbrugte, og der resterer ikke anlægsmidler til at kunne dække udgifterne til oprydning af byggeaffald på daginstitutionens legeplads.

De beskrevne udgifter i denne sag til håndtering af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads samt genetablering af legepladsen er skønsmæssige overslag, og der må tages forbehold for yderligere uforudsete udgifter i forbindelse med arbejdet med at håndtere byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads.

Bilag

Bilag 1 Kort over legeplads i Børnehuset Munkdrup

Bilag 2 Notat prøveresultater Børnehuset Munkdrup

Bilag 3 Kortoversigt over resultaterne af jordprøverne for Børnehuset Munkdrup

Bilag 4 Løsningsforslag for jordudskiftning Børnehuset Munkdrup

Punkt 54: Digital underskrift for tilstedeværelse

00.22.04-A00-2-21

Indstilling

Administrationen indstiller,
at der underskrives digitalt for tilstedeværelse på mødet.

Beslutning

Tiltrådt.

Kasper Fuhr Christensen var fraværende.